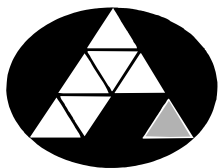

POHJOIS-KARJALAN AMMATTIKORKEAKOULU
Muotoilun koulutusohjelma

Anna Jufa

UNRAVEL – Nukkeharrastuksen antamat mahdollisuudet nukenvaateyrittäjäksi

Opinnäytetyö
Toukokuu 2011

 <p>POHJOIS-KARJALAN AMMATTIKORKEAKOULU</p>	<p>OPINNÄYTETYÖ Toukokuu 2011</p> <p>Muotoilun koulutusohjelma Sirkkalantie 12 A 80100 Joensuu p. 050 311 6317</p>
<p>Tekijä Tekijä Anna Jufa</p>	
<p>Nimeke</p> <p>UNRAVEL – Nukkeharrastuksen antamat mahdollisuudet nukenvaateyrittäjäksi</p>	
<p>Tiivistelmä</p> <p>Opinnäytetyö käsittelee moderneja pallonivelnukkeja ja niiden merkitystä nukkehar- rastajille. Aiheen lähtökohtana on tekijän oma pitkäaikainen nukkeharrastus. Tarkoi- tuksena oli tuoda ilmiö pallonivelnuket esille sekä pohtia omia mahdollisuuksia yrit- täjyyteen nukenvaatealalla. Työn konkreettisena tavoitteena oli suunnitella ja val- mistaa nukenvaatemallisto tulevaa yritystoimintaa ajatellen.</p> <p>Toiminnallista työtä edelsi tiedonhaku, jonka tarkoituksena oli selvittää pallonivel- nukkejen taustaa, ominaisuuksia ja merkitystä harrastajille. Tiedonhaku tapahtui harrastajakyselyn avulla ja tutustumalla nukkefoorumeihin sekä muihin Internet- lähteisiin ja nukkekirjallisuuteen.</p> <p>Suunnittelu- ja valmistusprosessi perustui tekijän omaan arvomaailmaan ja yhdistyi kyselyn tuloksiin. Valmista mallistoa esiteltiin pallonivelnukkeharrastajien foorumeilla sekä muilla Internetin sivuilla, joiden kautta pystyttiin tavoittamaan alan harrastajia. Kerätyn palautteen mukaan tekijä pystyi päättämään, mitä malliston tuotteista kannattaa ryhtyä valmistamaan jatkossa.</p> <p>Konkreettisena tuloksena valmistui vaatemallisto, jota voi markkinoida ja myydä. Opinnäytetyössä lopputuloksena on syvempi ymmärrys nukkeharrastuksen merki- tyksestä harrastajille sekä tiedon hyödyntäminen omassa toiminnassa. Työn myötä tuli luottamusta omaan suunnittelu- ja käsityöosaamiseen ja rohkeutta liiketoiminnan aloittamiseen tulevaisuudessa.</p>	
<p>Kieli Suomi</p>	<p>Sivuja 42 Liitteet 2 Liitesivumäärä 13</p>
<p>Asiasanat Pallonivelnuket, vaatemallisto, tekstiilisuunnittelu</p>	

 <p>NORTH KARELIA UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES</p>	<p>THESIS May 2011 Degree Programme in Design Sirkkalantie 12 A FIN 80100 JOENSUU FINLAND Tel. 358-50-311-6317</p>	
<p>Author(s) Anna Jufa</p>		
<p>Title</p> <p>UNRAVEL – Opportunities for Entrepreneurship Provided by a Doll Clothing Hobby</p>		
<p>Abstract</p> <p>This thesis deals with modern, ball-jointed dolls and their significance to the doll hobbyists. The basis for this subject is the author's long-term hobby. The intention was to highlight the subject of ball-jointed dolls, and to consider the possibility of starting a doll clothing business. The aim of the work was to design and produce a clothing collection for ball-jointed dolls, keeping in mind a potential future business.</p> <p>Prior to the practical work, the background of ball-jointed dolls, their properties and significance to the hobbyists were studied. This information was gathered through a hobbyist survey, studying specialist Internet forums and other online sources and literature on dolls.</p> <p>The designing and making process was based on the author's own set of values and they were combined with the results of the survey. The ready-made clothing collection was presented on the ball-jointed-doll forums and other Internet sites, through which the hobbyists could be reached. After studying the feedback the author could decide, which clothing from the collection is worth producing in the future.</p> <p>The result is a clothing collection for dolls, which can be readily marketed and made to order. Writing the thesis resulted in a deeper understanding on the significance of this hobby to doll hobbyists, and how various resources can be utilised in future activities. With this project the author gained greater confidence in her design and handcraft skills and the courage to start a business in the future.</p>		
<p>Language Finnish</p>	<p>Pages 42 Appendices 2 Pages of Appendices 13</p>	
<p>Keywords Ball-jointed dolls, clothing collection, textile design</p>		

Sisältö

1 Johdanto	5
2 Lähtökohdat	6
2.1 Harrastuksen johdattamana	6
2.2 Viitekehys	7
2.2. Toiminta-asetelma	9
3 Pallonivelnuket harrastuksena	10
3.1 Pallonivelnukkeen historiallinen tausta	10
3.2. Mistä on pienet hartsilapset tehty?	13
3.3 Foorumiyhteisö	19
3.4 Kyselyn tulokset	20
3.5 Miksi aikuiset leikkivät nukeilla?	24
4 Suunnittelu- ja valmistusprosessi	27
4.1 Aiemmat kokemukset nukenvaatteiden myynnistä	27
4.1 Suunnittelun lähtökohdat ja arvomaailma	29
4.2 Tavoitteet	30
4.3 Vaatemalliston suunnittelu ja valmistus	30
4.4 Tuotteiden markkinointi	33
5 Tulokset ja arviointi	35
5.1 Harrastajien antama palaute mallistosta	35
5.2 Oma arviointi tuotteista	36
6 Hyödynnettävyys	38
6.1 Ajatuksia omasta Internet-kaupasta	38
6.2 Jatkokehitysmahdollisuudet	40
7 Pohdinta	41

Liite

Liite 1	Kyselylomake
Liite 2	Kuvat vaatemallistosta

1 Johdanto

Toiminnallisen opinnäytetyöni tavoitteena on aasialaisten pallonivelnukkejen vaatemalliston suunnittelu ja toteutus omaa Internet-kauppaa varten. Lisäksi tarjoan lukijoille monipuolisen mielikuvan tästä suhteellisen tuoreesta kansainvälisestä nukkeharrastuksesta. Tarkoitukseni on syvemmin perehtyä pallonivelnukkeilmiöön: selvittää, mistä se on lähtenyt liikkeelle ja miksi aikuiset keräävät nukkeja.

Aiheen valintaan vaikutti oma pitkäaikainen nukkeihin liittyvä harrastus, johon on kuulunut muun muassa nukkejen kunnostus ja muokkaus ja omien nukkejen valmistus, sekä halu toimia ammattilaisena nukenvaatteiden tekijänä yrittäjyyden kentällä. Mielenkiinto alalla toimimiseen lähti omista nukenvaatteiden myyntikokemuksista.

Nuket ovat aina olleet osana ihmisten historiaa ja merkinneet monia asioita eri ihmisille. Työssäni käsittelen pallonivelnukkeilmiötä, harrastuksen monipuolisuutta ja mitä pallonivelnuket merkitsevät keräilijöille ja harrastajille.

Suunnittelu- ja valmistusprosessin aikana toteutan pallonivelnukkejen vaatemalliston harrastajien mieltymykset huomioon ottaen. Pyrin tuomaan toteutuksessa esille myös omia arvoja ja kädenjälkeäni. Luonnonläheisyys on tärkeä tekijä suunnittelussani ja haluan välittää tämän tekemieni tuotteiden kautta.

2 Lähtökohdat

2.1 Harrastuksen johdattelemana

Olen usein innoissani aloittanut jonkun uuden harrastuksen, mutta pian kiinnostukseni siihen on laantunut. Nukkeihin en ole koskaan kyllästynyt. Aikuisena lapsuuden nukkeleikit vaihtuivat erilaisten nukkejen keräilyyn ja kunnostamiseen (kuva 1). Kokeilin myös omien taidenunukkejen tekoa paperimassasta projektiopinnoissa syksyllä 2010.

Kuva 1. Kaikenlaiset nukkeni.

Harrastukseni sai alkunsa Internetin kautta ja johdatteli minut lopulta pallonivelnukkejen pariin. Hankin ensimmäisen pallonivelnukkeni talvella 2010 ja minua alkuun kauhistutti se summa, jonka olin siihen sijoittanut. Ennen pitkää olin saanut rahani nukesta takaisin ja vähän voittoakin, kun ryhdyin tekemään ja myymään nukenvaatteita muille harrastajille. Tästä sain ajatuksen oman Etsy-kaupan perustamiseen ja nukenvaatteiden myyntiin.

Nukkeharrastus on ollut hyvin keskeinen asia elämässäni viimeisten vuosien aikana, joten halusin kertoa siitä ja samalla viedä eteenpäin omaa yrittäjyyttäni alalla opinnäytetyön merkeissä.

2.2 Viitekehys

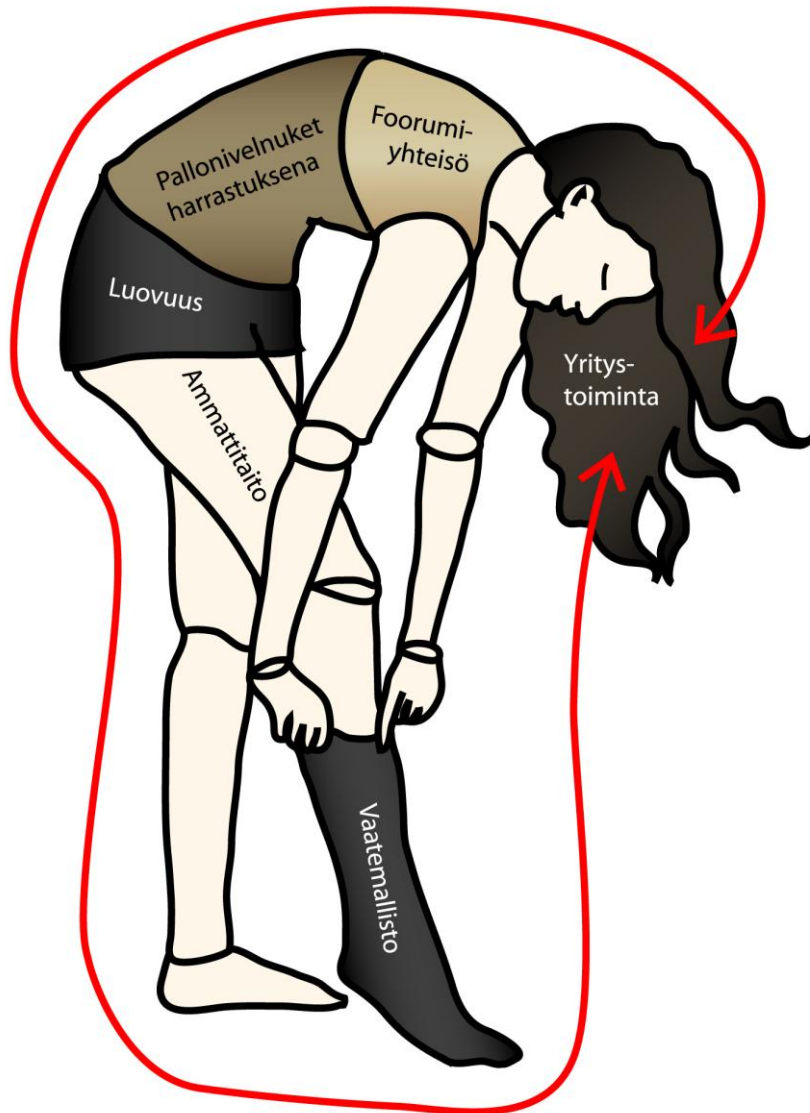
Opinnäytetyöni prosessi perustuu pallonivelnukkeihin harrastuksena ja harrastajien muodostamaan foorumiyhteisöön. Tavoitteeni on saada selville nukkeharrastuksen merkitykset harrastajien näkökulmasta ja tuoda ne esille kyselyn vastausten pohjalta.

Vaatemalliston suunnittelu ja toteutus on opinnäytetyöni konkreettinen tuotos. Sillä osoitan luovuuttani ja ammattitaitoani ja vien toimintaani alalla eteenpäin.

Minulle nukkeharrastus merkitsee mahdollisuutta tehdä luovaa työtä hyödyntäen suunnittelu- ja käsityöosaamista. Haluan saada tienestiä myymällä nukenvaatteita muille nukkeharrastajille, joten pyrin opinnäytetyössäni selvittämään mahdollisuuksiani ammatin harjoittamiseen nukenvaatealalla.

Visuaalisessa viitekehyksessä ilmenevät opinnäytetyöni keskeisimmät teemat (kuva 2). Kuviolla haluan ilmaista, että pallonivelnuket harrastuksena ovat liitoksissa luovuuteen, mihin oma ammattini myös pohjautuu. Foorumiyhteisö on väyläni yrittäjyyteen, sillä tuotteet, joita valmistan, ovat suunnattu harrastajille,

jotka käyttävät nukkefoorumeita. Vaatemallisto on opinnäytetyöni toiminnallinen tuotos, jonka teen tulevaa yritystäni ajatellen. Kuvion punaiset nuolet kokoavat yhteen kaikki nämä opinnäytetyöni teemat ja osoittavat tavoitteeseen, yrittäjyyteen.

Kuva 2. Visuaalinen viitekehys.

2.2. Toiminta-asetelma

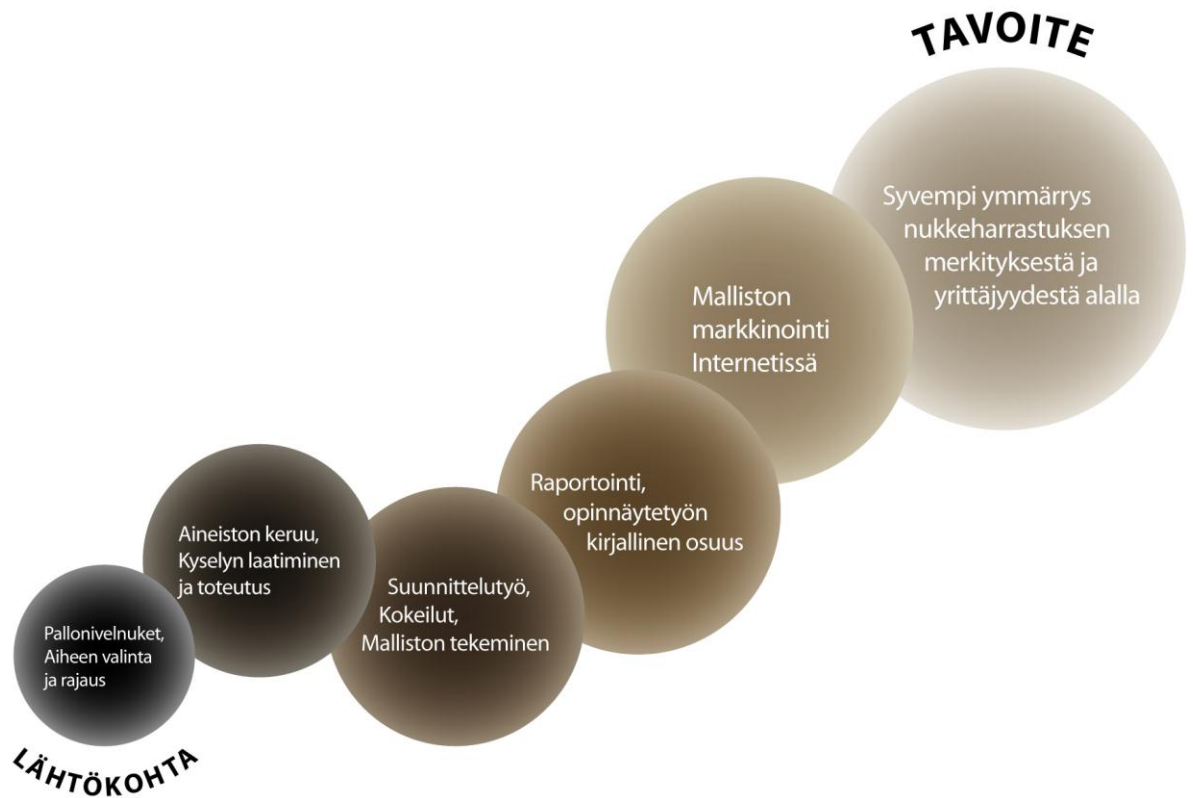
Kohderyhmäni on pallonivelnukkeharrastajat- ja keräilijät. Lähestyn aihetta pallonivelnukkeilmiö oman tietoni ja muiden harrastajien ja keräilijöiden antaman informaation kautta. Kyselyn, foorumien ja Internetin lähteiden avulla pyrin laadulliseen tiedonhankintaan. Lisäksi käytän hyödykseni nukkekirjallisuutta. Alustava selvitykseni on osoittanut, että aiempaa tutkimusta pallonivelnukeista ei ole tehty ja sen vuoksi suurin osa lähteistäni on Internetistä.

Aiemmin hankittu oman kokemuksen kautta saatu informaationi pallonivelnukeista, auttaa minua pääsemään alkuun työssäni ja etsimään tarvittavaa tietoa tehokkaammin. Tiedossani on jo entisestään markkinoilla olevien nukenvaatteiden tarjonta ja hinnat. Kyselyni avulla selvitän minkälaisia nukenvaatteita keräilijät ja harrastajat eri maista ovat halukkaita ostamaan ja kuinka paljon he ovat valmiita maksamaan tuotteista. Kyselyn vastaukset vaikuttavat mallistoni kokonaisuuteen vahvasti.

Työni toiminnallisen osuuden aloitan tekemällä kyselyn, minkä pohjalta suunnitelen vaatemalliston. Tavoittelen suunnittelussa oman persoonan esille tuomista, minulle tärkeiden piirteiden tunnistettavuutta, kuten oman kulttuurin sekä arvomaailman, johon kuuluvat muun muuassa luonnon elementit ja värit. Vaatemallistoa on tarkoitus markkinoida nukkefoorumeilla ja blogissani.

Etsin syvempää ymmärrystä nukkeharrastuksen merkityksestä ja pyrin selvittämään mahdollisuuteni toimia yrittäjänä nukenvaatealalla.

Visuaalinen toiminta-asetelma kuvastaa työni etenemistä opinnäytetyöprosessin aikana (kuva 3). Lähtökohdaksi olen rajannut pallonivelnukeet, sillä koen aiheen ajankohtaiseksi ja uudenlaiseksi. Työssäni etenen aineiston keruusta ja kyselyn laatimisesta opinnäytetyöni toiminnalliseen ja kirjalliseen osuuteen. Markkinoin suunnittelemaani ja valmistamaani nukenvaatemallistoa suoraan harrastajille heidän käyttämillään Internet-sivustoilla.

Kuva 3. Visuaalinen toiminta-asetelma.

3 Pallonivelnuket harrastuksena

3.1 Pallonivelnukkejen historiallinen tausta

Ensimmäisiksi nivelletyiksi nukeiksi voidaan kutsua Japanin historian Edo-kauden (1600–1868) Mitsu-ori-nukkeja (Kuvat 4 ja 5), jotka olivat nivellettyjä lantion, polvien ja nilkkojen kohdalta. Nuket pystyttiin laittamaan istuma- ja seisoma-asentoon. Mitsu-ori-nukkejen kädet olivat tehty kankaasta, jotta niiden

pukeminen ja riisuminen olisi helpompaa. Näillä nukeilla leikkivät lähinnä aikuiset naiset, jotka kohtelivat nukkeja kuin oikeita lapsiaan. (The Field Museum 2007.)

Mitsu-ori-nukkeja oli esillä Pariisin maailmannäyttelyssä 1800-luvun puolivälissä, jolloin ne saivat ranskalaisten ja saksalaisten nukentekijöiden huomion. Tämän jälkeen alettiin tehdä Euroopassa ensimmäisiä pallonivelnukkeja, jotka olivat tarkoitettu lasten käyttöön. Toisen maailmansodan jälkeen pallonivelnukkeilmiö siirtyi takaisin juurilleen ja japanilaiset nukentekijät alkoivat kehittää nukkeja omanlaisikseen. (Brown 2009, 3.)

Kuva 4. Mitsu-ori-nukke (Kuva: Talina Melenchenko).

Kuva 5. Mitsu-ori-nuken nivellys (Kuva: Talina Melenchenko).

Modernit aasialaiset pallonivelnuket (engl. ABJD, asian ball jointed dolls) saivat alkunsa vuonna 1999, kun japanilainen nukkefirma Volks alkoi tuottaa hartsisia nukkeja, joita kutsuttiin nimellä ”dollfie”. Sana koostui englanninkielisistä sanoista ”doll” ja ”figure”. Ensimmäisen hartsisen 57 cm korkean pallonivelnuken sai lahjaksi Volksin muotoilijan Akihiro Enkin vaimo. Nukke pysyi kasassa samantyyppisellä pallonivel- ja narutekniikalla kuin eurooppalaiset nuket, mutta oli huomattavasti kehittyneempi ilmeeltään ja palloniveliltään kuin edeltäjänsä. Volksin toimitusjohtaja näki nukeissa potentiaalia myyntituotteiksi ja 1999 tulivat markkinoille Volksin ensimmäiset pallonivelnuket, Super Dollfiet. (Volks 2009.)

Volksin tunnuslause on ”we seek creativity”, eli ”haemme luovuutta”. Tällä he haluavat viestiä sitä, että pallonivelnuket on tehty omistajien muokattaviksi, vain mielikuvitus on rajana. Nukke voi heijastaa omistajansa mieltymyksiä ja tyyliä tai olla hänen ainutlaatuinen kumppaninsa:

“It is a doll that you can change as you like and that reflects you like a mirror. This doll is very precious; you can always hold it in your arms. This doll is another you.” – (Volks 2009.)

Monet muut aasialaiset nukkefirmat huomasivat 2000-luvun alkupuolella Volksin luoman Super Dollfien kasvavan suosion ja ryhtyivät itsekkin valmistamaan omia pallonivelnukkeja.

Suurin osa pallonivelnukeista tehdään Koreassa, Japanissa ja Kiinassa, mutta myös Euroopasta ja Yhdysvalloista löytyy nukkefirmoja tai yksityisiä pallonivelnukkejen valmistajia. Nukkefirmojen määrä on kasvanut vuosikymmenen aikana valtavasti ja uusia nukkeja tulee markkinoille lähes päivittäin. Pallonivelnukkejen hankkiminen on nykyään huomattavasti helpompaa kuin kymmenen vuotta sitten, sillä lähes kaikilla nukkefirmoilla on englanninkieliset sivut. Nukkeja voi tilata lähes minne vain maailmassa. (Deen 2011.)

3.2. Mistä on pienet hartsilapset tehty?

Hartsista ja kuminauhoista, pallonivelistä, irtosilmistä ja peruukeista, muokattavuudesta ja yksilöllisyydestä – niistä on pienet hartsilapset tehty.

Pallonivelnuket tehdään polyuretaanihartsista (engl. resin). Se on kovempaa ja särkyvämpää materiaalia kuin muovi, mutta huomattavasti kestävämpää kuin posliini. Tunnultaan hartsinen pinta on verrattavissa kananmunan kuoreen tai liituun. Tosin myös hartsin laatu ja millä tavalla sitä on käsitelty vaikuttaa tähän. Hartsisen nukan pinta lämpenee kosketuksesta ja tuntuu miellyttävältä ja ”aidolta” pitää käsissä. (Livejournal 2006.)

Hartsisen nukan valmistusprosessi vaatii paljon aikaa ja vaivaa. Ensimmäinen askel on suunnitella nukan piirtämällä se mahdollisimman monesta eri kulmasta katsottuna. Piirrosten avulla suunnittelija tekee nukan mallikappaleen halvemmasta materiaalista, kuten paperimassasta tai savesta muotoilemalla. Yleisemmin styroksista karkeasti leikattuja muotoja käytetään pohjana, jonka päälle nukan osat muotoillaan massasta. Pallonivelnukkea suunniteltaessa täytyy ottaa huomioon nukan osien liikkuvuuden. Tämä on kenties vaativin vaihe nukan mallikappaleen valmistuksessa. (Yoshida 2006, 10–17.)

Kaikista nukan osista tehdään omat silikonimuotit, joiden avulla valetaan hartsiset versiot. Korkealuokkaisten silikonikumista tehtyjen muottien hinnaksi voi tulla jopa 800 euroa, jos kyseessä on isompi nukke. Samoja muotteja voidaan

käyttää vain rajoitetun verran laadukkaiden tulosten aikaansaamiseksi, siis pä muotteja on uusittava aika ajoin. Polyuretaanihartsin ja siitä lähtevä pöly on myrkyllistä, joten nukketehaiden on maksettava työntekijöilleen enemmän palkkaa ja panostettava erityisiin varotoimiin. (Livejournal 2006.)

Hartsin valamisprosessi on oma taitolajinsa. Hartsin on kaksikomposiittista ainetta, tarkoittaen sitä, että nestemäiseen hartsiin lisätään kovetinta, jolloin tapahtuu kemiallinen reaktio, ja seos kovettuu parin tunnin aikana (Mynttinen 2005–2011). Parhaimpien tulosten aikaansaamiseksi hartsin on valettava muottiin nopeasti ja vältettävä ilmakuplia, sillä ne vaikuttavat osien laatuun. Hartsin kovettua osat irroitetaan varovasti muoteista ja valmistajan on hiottava pois saumat kaikista nukenosista. Joskus tällaisista hiottuista kappaleista tehdään paremmat silikonimuotit. Kun kaikki nukenosat ovat käyneet läpi valamisen, kovettumisen, muotista irrottamisen ja hiomisen vaiheet, osat sidotaan yhteen kuminauhoin (engl. stringing). Monesti tässä vaiheessa nukke on valmis lähetettäväksi omistajalleen. Jossain tapauksissa nuket voidaan lähettää myös osissa, jolloin nukkeen kokoaminen jää itse ostajalle. Tällaisia settejä saa ostettua joskus halvemmalla. (Livejournal 2006.)

Pallonivelnuket ovat nimensä mukaisesti pallonivellettyjä. Nukenosien pallomaiset päät ja niitä vastaavat kuopat nukeilla ovat samoissa kohdissa, missä ihmisellä on nivelet (kuva 6). Tästä johtuen pallonivelnuket ovat hyvin taipuvia ja ne voi saada ihmisen kaltaisiin luonnollisiin asentoihin. Myös nukkeen sisällä kulkevat ja nukkeen koossa pitävät kuminauhat mahdollistavat nukkeen pystyssä pysymisen ja nivelten monipuolisen liikkumisen. Kuminauhoja nukkeen sisällä on yleisemmin kaksi, joista yksi sidotaan kulkemaan päästä nilkkoihin ja toinen ranteesta toiseen.

Kuva 6. Pallonivellys ja kuminauha (Kuva: Anna Jufa).

Pallonivelnukkeja on saatavilla erikokoisina ja mallisina. Tällä hetkellä kokoluokat vaihtelevat 5 – 80 cm:n välillä. Nuket jaotellaan suurpiirteisesti kokoluokkiinsa, mutta kovin tarkkaa sääntöä luokittelulle ei ole löytynyt. Kaikki nuket ovat yksilöllisiä taidenukkeja, joten jokainen valmistaja luokittelee nukkejensa kokoluokat eri tavalla kuin toiset valmistajat. (Kihaku 2011.)

Yleisimmin puhuttaessa nukeista harrastajien kesken lainataan ensimmäisen pallonivelnukkefirman, Volksin nukeistaan käyttämiä kokoluokkia, vaikka niitä ei tulisi käyttää virallisesti muista kuin Volksin nukeista. Näitä ovat: Super Dollfie (SD), joiden koko on 55 – 65 cm, Mini Super Dollfie (MSD), kokoa 40 – 45 cm ja Young Super Dollfie (YO-SD), kokoa noin 30 cm:n (kuva 7). Yleisesti kaikkia alle 30 cm nukkeja kutsutaan nimellä petite ja tiny. Nukkejen koot eivät riipu siitä, minkä ikäisiä ihmisiä ne esittävät. Isompi nukke voi olla lapsen piirteet omaava ja alle 30 cm:n nukke aikuisen ihmisen mittasuhteissa (kuva 8). Pallonivelnuket ovat yleensä myös anatomisesti korrekkeja. (Den of Angels 2010.)

Kuva 7. Kokovertailu: SD, MSD, YO-SD ja tiny (Kuva: Anna Jufa).

Kuva 8. Erikokoiset aikuista ihmistä esittävät nuket (Kuva: Anna Jufa).

Pallonivelnukan tärkein ja hienoin ominaisuus on sen yksilöllisyys, johon jokainen harrastaja pyrkii muuttamalla nukkinsa ulkonäköä. Pallonivelnuket ovat tehty muokattaviksi ja tähän on monenlaisia keinoja. Yksinkertaisin tapa on vaihtaa nukan silmät, peruukin ja vaatteet. (Den of Angels 2010.) Silmät ovat nukan pään sisällä kiinni sinitarralla tai Putty-massalla, joten ne ovat helposti vaihdettavissa. Silmät on yleisemmin tehty akryylistä, lasista tai silikonista ja peruukit joko keinokuidusta, tekoturkiksesta tai mohair karvasta (kuvat 9 ja 10).

Kuva 9. Lasisilmät (Kuva: Anna Jufa).

Kuva 10. Mohairperuukki vs. keinokuituperuukki (Kuva: Anna Jufa).

Useat harrastajat tekevät omia ns. hybridinukkeja yhdistämällä kahdesta eri nukkefirmasta hankittua nukan päätä ja kehoa, tai muita osia vaihtamalla ja lisäämällä. Jotkut nukkefirmat myyvät vaihdettavia kasvolaattoja (engl. face plate), käsiä ja lisäosia, jotka sopivat samalle nukketypille. Näin harrastaja voi vaihdella nukan ilmeitä ja käsien eleitä tilanteen mukaan (kuva 11). Myös meikkiä vaihtamalla voi saada aikaan erilaisia ilmeitä. Meikin voi tehdä harrastaja itse, tai tilata nukan valmiiksi meikattuna. Jotkut harrastajat ovat erikoistuneet yksilöllisten meikkien tekoon ja myyvät tätä palvelua muille.

Kuva 11. Nuken vaihdettavat ilmeet (Kuva: Anna Jufa).

Monesti edellä mainitut nuken muutokset eivät riitä harrastajille, jotka haluavat todella poikkeavan näköiset nukeistaan. Nuken kasvoja tai vartalon osia voidaan hioa hiekkapaperilla. Näin voi antaa kasvoille uuden muodon, lyhentää nuken nenää tai suurentaa silmiä. Epoksimassaa käyttämällä voidaan päinvastoin lisätä nukelle osia, esimerkiksi pyöreämmät posket tai suippokorvat. Nuken korvat voidaan rei'ittää pienellä käsiporalla. Muut "lävistyks" tehdään liimamalla koru huuleen, nenään jne. Nivelten kuumaliimaus (engl. hot glue sueding) kuuluu myös kustomointiin eli nuken muokkaukseen. Nivelten kuoppiin laitetaan ohut kerros kuumaliimaa, minkä ansiosta nukkea voidaan asettaa monimutkaisempiin asentoihin ja myös pysymään niissä. Joskus kuumaliiman sijasta nivelkuoppiin liimataan pienet mokkanahan palat samassa tarkoituksessa. (Deen 2011.)

Nukkejen hinta vaihtelee muutamasta sadasta eurosta yli tuhanteen euroon, riippumatta nuken koosta. Hinnat vaihtelevat riippuen nuken ostopaikasta, kunnosta, nukkeen tehdyistä muutoksista (meikki ja muut kustomoinnit), mukana tulevista vaatteista ja tarvikkeista ja nukkejen harvinaisuudesta. Nuket, joita myydään vain rajoitetun ajan, ovat luonnollisesti kalliimpia. Todella harvinaisen nuken hinta voi nousta jopa yli 2000 euroon. Vahingoittuneen nuken saa joskus todella halvalla sen alkuperäiseen hintaansa nähden. Nukejen hintoihin yleensä

lisätään ulkomailta tilattaessa postikulut ja maasta riippuen mahdolliset tulli- ja arvonlisäverot. (Deen 2011.)

Vaikka pallonivelnukkejen hinta tuntuu suurelta, täytyy pitää mielessä, että nämä nuket merkitsevät keräilijöille ja harrastajille monenlaisia asioita. Ne ovat taide-esineitä, sijoituskohteita, keino osoittaa luovuutta ja jopa seuran korvikkeita. Suurin osa harrastajista kertoi, että pallonivelnuket ovat joka pennin arvoiset.

3.3 Foorumiyhteisö

BJD harrastukseen kuuluu vahvasti toisten harrastajien kanssa kommunikointi. Tätä varten harrastajat ovat perustaneet omat keskustelufoorumit, joista tunnetuin on kansainvälinen Den of Angels. Suomalaisille harrastajille on oma foorumi Hartsilapset.

Nukkefoorumeille voi laittaa esille kuvia omista pallonivelnukeista sekä keskustella uusista markkinoille tulevista nukeista. Uusille harrastukseen liittyneille annetaan vinkkejä ja neuvoja nukkeihin liittyvissä asioissa, esimerkiksi kokemuksia eri nukketyypeistä ja kustomoinnista. Lisäksi foorumeilla voi esitellä nukeille tehtyjä käsitöitä, jakaa muiden harrastajien kanssa kuvatarinoita ja kirjoitelmia ja keskustella kaikesta mikä juolahtaa päähän nukkeihin liittyen. Lisäksi foorumeilla on mahdollisuus sopia muiden harrastajien kanssa ”miiteistä” eli tapaamisista Internetin ulkopuolella. Helpointa on järjestää paikallisia tapaamisia harrastajan kotona tai kahvilassa, mutta monet matkustavat vähän kauemmaksiin tapaamisiin. Miitteihin yleensä tuodaan nukkeja esiteltäviksi ja niistä otetaan kuvia. Myös uudet harrastajat, joilla ei vielä ehkä nukkea ole, voivat tulla tapaamisiin ja tutustua nukkejen ominaisuuksiin.

Den of Angels (DoA) on maailman suurin englanninkielinen aasialaisille pallonivelnukeille omistettu foorumi, joka aloitti toimintansa vuonna 2004. DoA:ssa rekisteröityneitä käyttäjiä vuonna 2010 oli 30336, joista 10336 käyttivät foorumia aktiivisesti. DoA koostuu seitsemästä pääosiosta. ”Intro to DoA” on osio, jossa

selitetään foorumin säännöt ja toiminnot. ”News” -osiossa ilmoitetaan pallonivelnukkefirmojen uutuuksista ja tapahtumista. ”Discussion” koostuu useasta alaosiosta, joissa voi keskustella eri aiheista, esimerkiksi tiettyjen firmojen nukeista ja niiden ominaisuuksista tai omista nukeille luoduista hahmoista. ”Community” on miittien järjestämistä, uusien nukkeostosten suunnittelua ja odottamista ja muille sivuille linkitystä varten. ”Galleries” on osio, johon voi laittaa kuvia tai kuvatarinoita omista nukeistaan ja pyytää muita harrastajia laittamaan kuvia tietyistä nukkemalleista. ”Marketplace” on kauppapaikka, jossa harrastajat voivat myydä ja ostaa käytettyjä nukkeja ja nukentarvikkeita. ”Workshop” osio on tarkoitettu kaikenlaisten kustomointien ja käsitöiden esittelyyn. Tässä osiossa toimii myös kritiikkiketju, jossa voi saada rakentavaa palautetta omista töistään muilta harrastajilta. (Den of Angels 2010.)

Suomalainen Hartsilapset-foorumi on jaoteltu suunnilleen vastaavanlaisiin osioihin. Lisäksi on olemassa piilotettu osio nimeltä ”Hartseinkoti”, joka on suunnattu yli 18-vuotiaille. Tämän osio päätettiin lisätä sen takia, että suomalaisten nukkeharastajien keskuudessa on paljon alaikäisiä ja monet aikuiset harrastajat kirjoittavat ja valokuvaavat myös K18-materiaalia. Hartsilapset foorumi on perustettu vuonna 2005 ja rekisteröityneitä käyttäjiä on tällä hetkellä 1509. Uudet harrastajat löytävät tiensä foorumille päivittäin.

3.4 Kyselyn tulokset

Halusin sisällyttää työhöni myös itse harrastajien antaman kuvan nukkeharrastuksestaan, joten tein kolmella eri maiden nukkefoorumeilla kaksiosaisen vapaamuotoisen kyselyn (liite 1). Ensimmäisen osuuden (A) tarkoituksena oli kertoittaa harrastajien taustoja ja syitä pallonivelnukkeharrastukseen. Kyselyn toisen osuudella (B) halusin selvittää harrastajien mieltymykset nukenvaatteiden suhteen. Vastaukset innoittivat minua nukun vaatemalliston suunnittelussa.

A) Harrastuksena pallonivelnuket

Kyselyyn vastasi yhteensä 86 harrastajaa, joista naisia oli 81 ja miehiä 5. Kyselyyn vastanneiden keski-ikä oli 26 vuotta. Suurin osa vastaajista (33) oli Suomesta. Toiseksi suurin vastausmäärä tuli USA:sta (21), Alankomaista (8), Kanadasta (5), Ruotsista (3), Iso-Britanniasta (2) ja Saksasta (2). Muut maat, joista tuli yksittäisiä vastauksia olivat: Ranska, Italia, Ukraina, Etelä-Afrikka, Filippiinit, Singapore, Belgia, Australia ja Uusi-Seelanti.

Kyselyyn vastanneista suurin osa oli opiskelijoita. Seuraavana olivat työssä käyvät, ja työttömät. Suurin prosentti, 60 % pallonivelnukkeharrastajista oli joko koulunsa tai työnsä puolesta sidoksissa taidealaan. Loput 40 % oli eri alojen ammattiteissa.

Suurin osa harrastajista (45) oli löytänyt pallonivelnuket Internetin kautta. Nukkeista saatiin tietää myös perheenjäseniltä tai ystäviltä. Lisäksi vastaajat mainitsivat löytäneensä nuket toisen (monesti japanilaiseen kulttuuriin liittyvän) harrastuksen tai tapahtuman kautta. Monet mainitsivat tällaiseksi tapahtumaksi Animeconin, joka on Suomen vanhin ja kävijämäärältään suurin japanilaisen populaarikulttuurin harrastajatapahtuma. Harrastajista kaksi oli kuullut nukkeista koulussaan.

Ennen pallonivelnukkeihin siirtymistä 49 harrastajaa sanoi keräilleensä muita nukkeja, tai keräili yhä. Monilla ei ollut mitään keräilyharrastusta ennen pallonivelnukkeja. Pieni määrä harrastajista oli keräillyt toimintahahmoja sekä muita esineitä ja leluja ennen nukkeharrastustaan.

Yleisin nukkemäärä minkä harrastajat kertoivat omistavansa, oli 1-7 nukkea. Yhdellä kyselyyn vastanneista nukkemäärä oli 48 nukkea ja lisää oli tulossa. Harrastajista 31 kertoi haluavansa niin monta pallonivelnukkea kuin vain pystyi hankkimaan. Moni halusi, että harrastus pysyisi rajoissa ja nukkeja saisi olla jopa vähemmän, kuin mitä omisti. Nukkemääräänsä tyytyväisiä olivat vain viisi henkilöä.

Eniten keräiltiin naispuolisia nukkeja. Toisella sijalla olivat miesnuket ja kolmanneksi suosittiin eläin- tai fantasianukkeja. Myös nukan koolla oli merkitystä. Yleisemmin harrastajien suosiossa olivat MSD (40 – 46 cm) ja SD (50 – 65 cm) – kokoiset nuket, mutta oli niitäkin jotka keräilivät ainoastaan pieniä tai kaikenkokoisia nukkeja laidasta laitaan. Nukan ostopäätökseen tuntui vaikuttavan eniten sen kasvojen piirteet, vartalon liikkuvuus, koon ja ulkonäön sopivuus aiempien nukkejen kanssa, nukkefirman maine ja hinnat.

Kyselyyn vastanneista enemmistö ensisijaisesti osti nukkensa mieltymyksestä tiettyyn malliin. Myös luotujen hahmojen pohjalta hankittiin nukkeja, tai vaihtelevasti hahmon ja nukan mallin perusteella. Jos nukke oli hankittu harrastajaa miellyttäneen mallin takia, hahmo saatettiin keksiä nukelle jälkikäteen.

Moni harrastaja koki viettävänsä vaihtelevasti tai paljon aikaa nukkejensa parissa päivittäin. Tähän laskettiin kaikenlainen aktiviteetti nukkeharrastuksessa, esimerkiksi nukan vaatteiden ompelu, valokuvaaminen tai foorumilla keskustelu. Pienempi osa harrastajista koki viettävänsä liian vähän aikaa nukkejensa kanssa, tai ei niin paljon kuin haluaisi. Syynä tähän ilmeni koulussa tai työssä käynti ja muut harrastukset. Keskimäärin kaikkien vastanneiden kesken nukkeharrastus vei päivittäin viidestä minuutista kuuteen tuntiin. Suuremmalla osalla harrastajista nuket olivat usein esillä, sylissä tai pöydällä pitämässä seuraa.

Suurin osa (58) vastaajista koki, että nukkeharrastus on terapeutista ja on auttanut joko heitä itseään tai harrastuksessa olevia muita harrastajia vaikeina aikoina elämässä. Monet mainitsivat, että nukan valokuvaaminen tai pukeminen sai unohtamaan huolet hetkeksi. Joitain pelkästään nukan pitäminen sylissä tai nukan tukan silittäminen tai laittaminen sai rentoutumaan ja rauhoittumaan. Nuket verrattiin myös lemmikkeihin tässä yhteydessä.

Harrastajat, joiden mielestä nukkeharrastuksella ei ollut varsinaista terapeutista vaikutusta, kertoivat sen olevan vain tavallinen harrastus muiden joukossa, mutta kuitenkin antoi heille enemmän mahdollisuuksia luovaan toimintaan kuin muut harrastukset.

B) Pallonivelnukkejen vaatetus

Suurin osa harrastajista osti nukeilleen vaatteita valmiina. Vaatteita itse valmistavat harrastajat sanoivat ostavansa lisäksi niitä joko nukkefirmoilta tai muilta harrastajilta. Syynä tähän sanottiin olevan se, että jokin vaate yksinkertaisesti viehätti paljon ja se oli saatava, tai oma osaaminen ei riittänyt tietynlaisen asun valmistukseen. Jotkut harrastajat sanoivat haluavansa kannustaa käsityöläisiä ostamalla vaatteita pelkästään heiltä. Suomalaiset harrastajat valmistivat eniten itse nukenvaatteita kaikista kyselyyn vastanneista.

Eniten ostettiin vaatteita MSD-kokoisille (40 – 45 cm) nukeille. Toisella sijalla olivat SD-kokoiset (60 – 65 cm) ja kolmannella pienimmät nuket.

Vaatetyyleistä kysyttäessä tuli hyvin erilaisia vastauksia. Vaatetyyliin valintaan tuntui vaikuttavan eniten nukkejen hahmot ja niiden taustat. Jos nukken tarina sijoittui esimerkiksi viktoriaaniselle kaudelle, myös sen vaatteet tulivat olemaan sen tyyliä. Kuitenkin pinnalle nousi kaikista vastauksista parhaiten tavalliset arkivaatteet. Toisella sijalla olivat fantasia-asut.

Harrastajat tuntuivat arvostavan käsintehtyjä nukenvaatteita, mutta ostospäätökseen vaikutti kovasti vaatteiden laatu ja hinta. Tärkeitä tekijöitä olivat myös vaateen istuvuus ja yksityiskohtiin panostaminen.

Kierrätetyistä kankaista tehdyt vaatteet saivat eniten kannatusta, kuin uusista kankaista tehdyt, mutta tässäkin mainittiin laadun ja siisteyden olevan tärkeitä tekijöitä vaatteissa.

Moni harrastaja ei tiennyt mitä haute couture tai taidevaate oikeastaan tarkoittaa, mutta antamistani esimerkeistä luontoa kuvastavat vaatteet saivat eniten kannatusta. Harrastajien mielestä myös eläimistä ja erilaisista kulttuureista vaikutteita saaneet taidevaatteet olisivat mielenkiintoisia. Vastauksissa mainittiin myös punk, rock ja steampunk tyylliset vaatteet, hienot viktoriaaniset asut ja mytologiasta tulevat vaikutteet.

Nykyajan muoti-ilmiöt eivät vaikuttaneet juuri ollenkaan harrastajien nukkejen vaatetukseen, vaan nukan pukeutumistyyli määräytyi enimmäkseen nukelle luodun hahmon ja taustan mukaan tai harrastajan omien kiinnostusten kautta.

Kyselystä tuli ilmi, että suurin summa, mitä harrastajat voisivat käyttää yksittäiseen asuun, oli 15 – 40 euroa. Asusetistä oltiin valmiita maksamaan 50 – 250 euroa. Hinta, jonka harrastajat olivat valmiita sijoittamaan asuihin, määräytyi asun valmistajan, vaateen laadun ja sen mukaan, miten erikoinen ja harvinainen vaatekappale tai asusetti oli. Muutama harrastaja mainitsi ostaneensa yli 200 euroa maksaneita asukokonaisuuksia.

Harrastajien unelma-asut nukeilleen vaihtelivat laidasta laitaan. Suurin osa mainitsi itse vaatekappaleiden sijasta seuraavat yksityiskohdat, joita halusi olevan asuissa: pitsi, helmet, tummat sävyt, luonnolliset värit, rusetit ja tyttömyisyys. Yksittäiset vaatteet, jotka mainittiin monesti, olivat söpöt mekot ja pillifarkut.

3.5 Miksi aikuiset leikkivät nukeilla?

Nukke on aina merkinnyt jotain ihmiskunnan historiassa. Se on ollut muun muassa kulttiesineenä, lasten leikkikaluna, muotimallina ja keräilykohteena. Yhteinen tekijä kaikilla nukeilla on ollut se, että niiden esikuvina ovat olleet ihmiset ja sen vuoksi nukkekulttuuri on muuttunut ihmisen mukana jäljittäen muotia tai muita yhteiskunnallisia ilmiöitä (Enäjärvi 1928, Amberg & Suomi 1997, 9 mukaan). Lapsen leikeissä nukan rooli on selkeä – nukan kanssa leikkimällä lapsi käy läpi päivän tapahtumia ja oppimiaan asioita. Mutta miksi aikuiset leikkivät nukeilla ja keräilevät niitä? Poimin kyselyn tuloksista eniten pinnalle nousseita syitä aikuisten nukkeharrastukseen.

Kyselyn vastauksista ilmeni, että suurin osa nukkeharrastajista on luovalla alalla. Nukkeharrastus kiehtoo taiteellisia ihmisiä ja pallonilvenuket antavat paljon mahdollisuuksia luovaan toimintaan. Nukkejen muokattavuus ja yksilöllisyys

vetävät puoleensa erityisesti käsistöistä ja kustomoinnista kiinnostuneita harrastajia:

"I think that this hobby is as popular as it is because of the amount of customization you can put into your doll. Everything is changeable, from skin colour, eyes, hair, clothes, faces, and you can modify your doll if you are skilled enough, to have or be anything you want it to." (H 1. Nainen, 23)

"Nukkeharrastus punoutuu yhteen myös muiden harrastuksieni kanssa (käsi-työt, kielet, kirjoittaminen, valokuvaus)." (H 2. Nainen, 18)

Eläytyminen leikkiin ja pakeneminen omaan maailmaan tuli myös esille omana syynä tähän harrastukseen. Pallonivelnuket ovat hyvin realistisen näköisiä ja ne saa myös asetettua ihmisen kaltaisiin asentoihin. Tämä antaa harrastajalle mahdollisuuden hallita nukkeaan miten vain tahtoo, luoda sille hahmon, persoonallisuuden ja sielun:

"I tend to live in my own head most of the time anyway, so being able to bring characters that I dream up to "life" – in a sense – I think that's why I enjoy this hobby so much." (H 3. Nainen, 17)

"My BJDs are like tools for me. I interact with world using them. I can share and show my ideas through them." (H 4. Nainen, 33)

Ujoille ja yksinäisille ihmisille nukkeharrastus antaa keinon saada ystäviä foorumin kautta. Miitteihin tuleminen saattaa tuntua suurelta kynnykseltä aluksi, mutta nuket toimivat ikään kuin apukeinona keskustelun aloitukselle. Monesti ujoimmatkin harrastajat uskaltavat tulla mukaan keskusteluun, kun on kyse tutusta aiheesta:

"Olen tuntenut itseni pitkään yksinäiseksi ja etten kuulu mihinkään, ja nyt on hieno ja mielenkiintoinen harrastus kiinteällä ja hyvällä harrastusyhteisöllä, niin se on helpottanut ainakin sosiaalista elämääni huomattavasti." (H 5. Nainen, 26)

Myös itse nuket toimivat toisinaan seurana omistajilleen ja täyttären tyhjyyden tunteen. Lisäksi kyselyn vastauksissa mainittiin, että ison nukan pitelemisen sylissä rauhoittaa joitakin harrastajia. Tähän voivat vaikuttaa nukan realismi ja hartsin paino materiaalina. Kovasti ihmistä muistuttava nukke, jolle omistaja

on antanut ”sielun” täyttää helposti tilan ja saa omistajansa tuntemaan itsensä turvallisemmaksi ja vähemmän yksinäiseksi:

”I can have him out next to me and not feel quite so much that I’m all by myself. I also tend to talk to myself when I’m trying to figure something out, so sometimes I’ll talk to my doll instead if I’m feeling like acting a little more or less crazy than usual.” (H 6. Nainen, 21)

”My BJD in particular is very calming to hold – sometimes I need a little bit of weight on my chest I find it grounding, and he’s just heavy enough to calm me down” (H 7. Nainen, 26)

Nukke ei voi korvata menetettyä ihmistä tai lemmikkiä, mutta se voi auttaa pääsemään surun yli. Nuken laittaminen ja pukeminen saa unohtamaan huolet hetkeksi. Pelkästään rakkaan nuken näkeminen voi myös herättää tiettyjä tunteita tai muistoja jostakin:

”Menetin koirani ja yksi nukeistani, koiraani muistuttava, oli jonkin verran apuna surussani.” (H 8. Nainen, 23)

”...Kun pääsin sairaalasta, ystäväni olivat keränneet kolehdin ja ostaneet minulle nukken, joka iloisuudellaan muistuttaa minua jatkuvasti siitä miten ystävät auttavat vaikeuksien ylitse.” (H 9. Nainen, 27)

Pallonivelnukke voi edustaa jotain mitä itse harrastaja ei pysty itse olemaan ja nukken kautta harrastaja pystyy toteuttamaan ”alter egoan”. Tämä voi esimerkiksi olla myös yksi syistä miksi harrastajat ovat valmiita maksamaan korkeita summia nukenvaatteista.

”Voin vaatettaa nukkeni vaatteisiin joita haluaisin pitää, mutta syystä tai toisesta en voi.” (H 10 Nainen, 21)

”Currently I do a bit of Cosplay and wear goth-lolita clothes. But I can’t do that forever and I also have less and less time to Cosplay. This is why I spend time dressing up my doll instead. A doll can be anything you imagine it to be, like a fantasy creature.” (H 11. Nainen, 18)

”My doll is like a small branch of me. Everything I can’t be in real life that is hiding inside me is put into her and created her personality!” (H 12. Nainen, 18)

Jotkut ovat nukkeharrastuksessa mukana pelkästään keräilyn vuoksi. Rahialan (1999) mukaan keräilyn taustalla on kaksi perustarvetta: esteettisyyden tarve ja halu järjestää ja systematisoida ympäristöämme. Nukkekeräilijälle nuket ovat esteettisiä esineitä, jolla hän täyttää tilansa. Hän voi pukea ja asetella nuket lasivitriiniin mielensä mukaan. Nukkefoorumeilla tuntuu olevan hyvin vähän sellaisia henkilöitä, jotka keräävät nukkeja vain keräämisen ilosta. Tämä johtuu mielestäni siitä, että pallonivelnuket ovat tehty liikuteltaviksi ja niiden vitriinissä säilyttäminen pelkkinä esteettisinä esineinä olisi niiden ominaisuuksien hyödyntämättä jättämistä.

Useampi harrastaja mainitsi, että oli hankkinut pallonivelnuken palkinnoksi itselleen jostakin saavutuksesta tai jonkun vaikean asian yli pääsemisestä. Nukke muistutti tästä tapahtumasta ja sai harrastajan iloiseksi.

”My doll is my own little splurge on myself. I try to buy myself one nice thing a year as a rule, to prove that I’ve saved and earned whatever I can to be able to buy myself a present.” (H 13. Nainen, 21)

“...After the first earthquake I used the money that I wasn’t paying rent with to buy my doll, whom I named Hope.” (H 14. Nainen, 20)

4 Suunnittelu- ja valmistusprosessi

4.1 Aiemmat kokemukset nukenvaatteiden myynnistä

Kesällä 2010 tekemäni pallonivelnukkejen vaatteet (kuva 12) olivat ehkä liian erikoisia harrastajien mieleen tai sitten minua ei tunnettu foorumeilla vielä niin hyvin, joten en saanut myytyä asukokonaisuuksia niin paljon kuin olisin toivonut.

Palautetta sain melko vähän asuista, sillä olin vasta aloittanut pallonivelnukke harrastuksen puoli vuotta ennen malliston tekoa. Kaikki vähäiset kommentit olivat positiivisia. Korseteista tykättiin ja siitä, että asut olivat persoonallisia ja leikkimielisiä. Ainut parannusehdotus oli ommella päähineisiin silmät ja nenän. Itse tavoittelin näissä vaatteissa minimalismia: eläinhahmoja muistuttavia päähineitä, mutta ei konkreettisiä eläinten päitä, joten ehdotetut yksityiskohdat jäivät ompelematta.

Asukokonaisuuksien kaikki osat, paitsi alusmekon tein täysin huovuttamalla, koska halusin huomiota tuotteilleni. Märkähuovuttamalla tehtyjä vaatteita nukeille ei myy minun lisäksi tällä hetkellä kukaan. Tämä tieto perustuu nukenvaatemarkkinoiden ja foorumien lähes päivittäiseen tarkkailuun kahden vuoden ajalta. Asukokonaisuuksia myin sen verran, että materiaalikulut ja nukan hinnan sain katettua. Mutta tärkeintä oli se, että sain huomiota erikoisilla asuillani ja monet lisäsivät Etsy-kauppani tai tuotteeni suosikkeihinsa.

Kuva 12. Soul of the forest – huovutettuja nukenvaatteita, 2010 (Kuvat: Anna Jufa).

4.1 Suunnittelun lähtökohdat ja arvomaailma

Taustana työlleni on luonnon muutos varhaisesta kevästä kesään (kuva 13). Suomen luonnossa tapahtuu rajuja muutoksia kevään mittaan. Lumen lähtö voi olla hyvin hidasta, lika ja loska eivät ole miellyttävää tai kaunista. Kuitenkin lumikasojen sulaminen ja maan aukeaminen tuo toivoa kevään tulosta. Halusin, että vaatemallistossani näkyy vivahteita tästä luonnonmuutoksesta.

Kuva 13. Kollaasi: kevään tulo (Kuvat: Anna Jufa).

Kun suunnittelin opinnäytetyöni toiminnallisen osuuden teemaa, minulla oli alusta asti mielessä taidevaatteet. Sellaiset vaatteet, jotka eivät välttämättä ole käytännölliset edes nukan päällä, mutta näyttävät taideteoksilta. Tähän vaikutti varmaankin se, että itse olen pitänyt pallonivelnukkeja arvokkaina koriste-esineinä enemmän kuin leikkikaluina ja tottunut tekemään sellaisia asuja. Mi-

nusta hienot taidevaatteet voisivat korostaa nukan kauneutta. Kuitenkin kyselyn vastaukset saivat minut toisiin ajatuksiin tulevasta mallistostani. Harrastajat toivoivat luonnon elementtien näkymistä vaatteissa, mutta suurin osa halusi nukeilleen arkivaatteita, eikä hienoja couture vaatteita, joten tämä vaikutti suunnitelmiini.

4.2 Tavoitteet

Uudemman malliston kanssa tein pieniä muutoksia enkä huovuttanut kaikkia osia, vaan suunnittelin vaatteet niin, että valikoimassa olisi vaatteita moneen makuun, mutta oma kädenjälkeni näkyisi silti.

Tavoitteeni oli tehdä monesta osasta koostuvia vaatekokonaisuuksia, joita voitaisiin yhdistellä. Jos harrastaja itse valitsee nukelleen tukan, silmät ja meikin, hän voi yhdistellä vaatteitakin mielensä mukaan, kuten olen huomannut monen tekevän. Jatkossa aion myydä vaatteita setteinä sekä yksittäisinä kappaleina. Näin ostajalla on valinnanvaraa tuotteissa ja hinnoissa.

4.3 Vaatemalliston suunnittelu ja valmistus

Aloitin suunnittelun selailemalla muoti- ja käsityölehtiä. Katselin myös Internetistä videoita muotinäytöksistä. Yritin saada selville esimerkiksi montako kokonaisuutta mallistoissa yleensä on, minkälaisia yhdistelmiä erilaisista vaatekappaleista, mitkä värit ovat muodissa jne. Pidin koko ajan mielessä kyselyn vastauksia ja erityisesti foorumien kuvagallerioita. Vaikka harrastajat enimmäkseen väittivätkin, ettei muodilla ollut merkitystä nukkejen pukeutumisessa, huomasin kuitenkin heidän ostavan muodikkaita vaatteita nukeilleen, ehkä tiedostamatta sitä.

Kuva 14. Luonnokset (Kuva: Anna Jufa).

Käytin inspiraationa ottamiani valokuvia lumen lähdestä sekä kahta tekemääni kuvakollaasia, kun luonnostelin asuja (kuva 14). Alun perin halusin käyttää vain kierrätysmateriaaleja, mutta kangaskaupassa käynnin seurauksena mukaan tuli myös uusia materiaaleja.

Ensimmäisenä tein ne osat mallistosta, jotka osasin parhaiten, eli virkatut ja neulotut vaatteet ja asusteet. Seuraavaksi suunnittelin ja testasin erilaisia kaa-voja tekemällä mallikappaleita. Olin yllättynyt miten hyvin housujen mallikappale onnistui, joten käytin samaa kaavaa shortsien teossa. Kun pääsin vauhtiin ompelussa, sain tehtyä loputkin vaatteet melko nopeaan tahtiin.

Halusin sisällyttää tähän työhöni huovutettuja asusteita. Teen usein nukkejen huopikkaita myyntiin ja siitä on tullut minun juttuni. Tätä mallistoa varten suunnittelin uudenlaiset huopikkaat, joihin ompelin koristeeksi yläosaan neulomaani resoria. Ihastuin tähän ajatukseen yhdistää huopaa ja neuletta ja tein pipon samalla menetelmällä.

Huovutuksen jälkeen täydensin asukokonaisuuksia tekemilläni koruilla ja lisäksi ompelin mallinukelleni Mathildalle kaksi eriväristä peruukkia, joita käytin kuvauksissa. Kuvakollaasiin (kuva 15) kokosin kuvia vaatemalliston valmistuksesta.

Kuva 15. Kuvakollaasi malliston valmistuksesta (Kuvat: Anna Jufa).

Yhteensä mallistoon tuli 11 asukokonaisuutta (kuva 16 ja liite 2). Mallistoni nimeksi tuli Unravel, mikä tarkoittaa purkamista, selvittelyä tai ratkaisua. Linkitin nimen talven "purkautumiseen" kevääksi, kun sulavan lumen alta pikkuhiljaa purkautuu uutta elämää, uusi alku. Sana oli myös symbolinen siinä mielessä, että aloin ymmärtää opinnäytetyöni sisällön prosessin edetessä ja tietynlainen kuva kokonaisuudesta alkoi muodostua mielessäni.

Kuva 16. Unravel-mallisto.

4.4 Tuotteiden markkinointi

Tähän asti olen markkinoinut tuotteitani nukkefoorumeilla ja Flickr-sivullani. Flickr on kuvayhteisö, missä voi jakaa omia kuviaan ja videoita ja kommentoida muiden kuviin. Flickrissä voi myös liittyä erilaisiin kuvaryhmiin, joihin pystyy li-

säämään kuvia omasta albumistaan ja saamaan huomiota tuotteilleen sitä kautta. Olen kokenut tämän hyvin kannattavaksi tavaksi, sillä foorumeiden ja Flickrin kautta olen suoraan yhdeydessä asiakkaisiin ja saan palautetta tuotteista samantien. Flickr sivuni osoite on: <http://www.flickr.com/photos/junipa/>.

Lisäksi olen perustanut blogin, johon pyrin lisäämään viikoittain informaatiota pallonivelnukeista ja itse harrastuksesta. Tämä on hyvä keino saada uusia ihmisiä kiinnostumaan nukeista ja ehkä liittymään mukaan harrastustoimintaan. Blogin pitämällä saatan myös tavoittaa sellaisia nukkeharrastajia, jotka eivät syystä tai toisesta ole liittyneet foorumeille. Blogini sijaitsee osoitteessa: <http://junipa.vuodatus.net/>.

Valokuvaan nukkejani aina kun on aikaa ja laitan kuvia foorumille ja edellä mainituille sivuille. Vaikka valokuvaaminen tapahtuu muuten vain harrastuksen nimissä, pyrin kuvaamaan nuket niin, että tekemäni vaatteet näkyvät edustavasti nukan päällä ja kuva on mielenkiintoinen. Silloin minulta usein kysytään kuka on tehnyt vaatteet ja mistä niitä saa.

Foorumeilla toimii sellainen ominaisuus kuin allekirjoitus, joka ilmestyy aina kun lisään uuden viestin mihin tahansa ketjuun. Allekirjoitukseen olen laittanut linkin Etsy-sivulleni ja foorumin kauppaketjuun, joten viestejä ja kuvia usein lisäämällä foorumille mainostan kauppaani joka kerran.

YouTube on suosittu Internetissä toimiva videopalvelu, minkä kautta käyttäjät voivat lisätä omia videoita tai katsoa sekä ladata muiden käyttäjien lisäämiä videoita. Käyttäessäni YouTubea huomasin, että sieltäkin löytyy pallonivelnukkeharrastajia, joten tein lyhyen videon, jolla voin myös mainostaa mallistoani sitä kautta. Jatkossa aion tehdä muistakin tuotteistani vastaavanlaisia videoita, sillä se on todella tehokas keino saada huomiota. Videotani pääsee katsomaan tästä linkistä: <http://www.youtube.com/watch?v=jl4prnUcRYA>.

Vähän aikaa sitten hankin leimasimen (kuva 17) oman Etsy-kauppani logolla. Tarkoitukseni on leimata sillä lähettämiini kirjekuoriin ja kortteihin, aina kuin lähetän tavaroita asiakkaille. Näin ne muistavat mistä kaupasta ovat ostaneet

tuotteet ja ehkä jakavat tietoa eteenpäin. Logossa on pieni lintu, joka on myös Etsy-kauppani bannerissa.

Kuva 17. JuniDoll Etsy-kauppani logo.

5 Tulokset ja arviointi

5.1 Harrastajien antama palaute mallistosta

Laitoin kuvat mallistostani suomalaiselle Hartsilapset foorumille ja kansainväliselle Den of Angels foorumille. Lisäksi kuvat ovat blogissani ja Flickr sivullani. Kommentteja tuli samantien, kun olin laittanut kuvat esille.

Harrastajien palaute oli todella positiivista. Ihan yllätyin siitä miten monta kommenttia sain kummallakin foorumilla ja Flickrissä yhteensä. Kuvia ja asuja keuhuttiin. Suosikeiksi nousivat erityisesti huovutetut hatut ja jalkineet, neuleet, pit-sikankaasta tehty mekko, valkoinen pallokuvinen mekko, musta haalari ja vii-

meinen fuksian värinen kokonaisuus. Useampi harrastaja mainitsi, että mallistoni näyttää ihmisten muotimallistolta ja että kuvat voisivat olla vaikkapa Vogue lehdessä. Yksi DoA-foorumin ylläpitäjistä sanoi, että työni näyttää sekä upealta, että unohtumattomalta. Värimailmasta tykkäsi moni, samoin asukokonaisuuksien muunneltavuudesta. Yhdelle harrastajalle tuli mieleen huovutuksista jotain saamelaista mieleen. Erästä harrastajaa harmitti, ettei mallistosta löytynyt enempää väriä, mutta silti mainitsi haluavansa pitää itse näitä asuja. Lisäksi sain rakentavaa kritiikkiä mekkojen yläosien leikkauksista eräältä harrastajalta, joka on ammatiltaan ompelija. Hän olisi halunnut nähdä räätälöidymmän, istutetumman yläosan jossakin asuista.

Blogiini tuli palautetta kolmelta ihmiseltä, jotka eivät ole nukkeharrastuksessa mukana. Perustin blogini viisi vuotta sitten ja nämä kommentoijat olivat blogini kävijöitä vielä niiltä ajoilta, ennen kuin harrastin nukkeilua. Heidän mielestään olin tehnyt huolellista työtä ja käyttänyt monipuolisesti tekniikoita. Lisäksi vihjailtiin, että samanlaisia voisi tehdä myös ihmiskoossa.

5.2 Oma arviointi tuotteista

Opinnäytetyön toiminnallinen osuus oli minulle erittäin mieluinen, sillä suunnittelen ja teen muutenkin paljon nukenvaatteita myös harrastuksena. Tässä tehtävässä panostin eniten ompeluun, koska halusin haastetta itselleni. Ompelu ei ole varsinaisesti koskaan kiinnostanut minua, mutta kyselyn vastausten perusteella tunsin tarvetta tehdä myös ommeltuja nukenvaatteita. Katselin paljon muotilehtiä ja Internetistä muotinäytöksiä ja tein itselleni ompelun kiinnostavaksi niiden avulla. Vaatteiden kaavoitus vei eniten aikaa, sillä minulla oli vain vähän kokemusta siitä. Koen, etten turhaan sijoittanut aikaa kaavojen tekoon, sillä pysyn käyttämään niitä myös jatkossa ja puolet työstä on jo tehty. Vaikka päädyin yksinkertaisiin malleihin, mielestäni materiaalien valinnat onnistuivat paremmin kuin edellisessä mallistossa, jossa käytin pelkästään villaa. Nimenomaan materiaalien monipuolinen käyttö teki mallistosta mielenkiintoisen.

Alun perin tein muutaman kokonaisuuden lisää mallistoon, mutta poistin ne, koska mielestäni ne eivät sopineet muiden kanssa samaan joukkoon. Olisin halunnut tehdä vähän laajemman mallistostani, mutta tuntui, että aika loppuu kesken.

Uutena asiana opettelin tekemään housut, joissa on sepalus. Mallistooni tein shortsit tällä kaavalla. Olen niihin erittäin tyytyväinen ja tulen jatkossakin valmistamaan vastaavanlaisia myyntiin. Lisäksi toivon, että minulla riittää kärsivällisyyttä opetella lisää ompeluun liittyviä asioita, jotta voisin parantaa tekemiseni jälkeä ja osata tehdä vaativampia kaavoja.

Oli todella positiivinen yllätys, että sain laatimaani kyselyyn niin monta vastaajaa. Tosin aluksi tuntui, että hukun viestien määrään ja etten koskaan saa ajoissa luettua kaikkia vastauksia läpi. Uteliaisuus kuitenkin vei voiton ja kävin sinnikkäästi läpi kaikki 86 sähköpostia. Sain paljon hyödyllistä informaatiota kyselyn vastauksista. Se muutti kovasti ajattelutapaani vaatteista, joita harrastajat ostavat ja vaikutti lopulliseen mallistooni.

Olen itse tyytyväinen mallistooni, vaikka alkuun ajattelin, ettei se olisi ollut riittävä. Harrastajien antamat palautteet antoivat minulle enemmän varmuutta mallistoni suhteen.

6 Hyödynnettävyys

6.1 Ajatuksia omasta Internet-kaupasta

Monien harrastajien mukaan pallonivelnuken muuttaessa kotiin, se alkaa vaatia vaatteita, kenkiä, peruukkeja, tarvikkeita ja lisää pallonivelnukkekavereita. Tämä tarkoittaa jatkuvaa rahanmenoa ja ostamista. Nukkejen ulkonäköä on uudistettava koko ajan. Olen havainnut foorumeilla, että monet harrastajat ostavat vaatteita ja asusteita nukeilleen ainakin kerran kuukaudessa. Se että monet harrastajat olivat valmiita sijoittamaan nukan vaatteisiin saman verran kuin itse nukkeen, antoi minulle hyvän mielikuvan mahdollisuudesta toimia yrittäjänä tällä alalla.

Olen jo pitkään haaveillut omasta Internet-kaupasta. Tähän asti ei ole ollut mahdollisuutta tai uskallusta perustaa sellaista, joten olen opintojen ohessa kokeillut muita helpompia tapoja saada tuotteitani myytyä Internetin välityksellä. Yksi kanavista on tähän asti ollut monien käsityöläisten suosima Etsy-niminen kansainvälinen kauppasivusto. Sivustolle pystyy luomaan oman kauppasivun ja myymään käsintehtyjä tuotteita sitä kautta ostajille ympäri maailman. Olen kokeillut tuotteiden myyntiä Etsyn kautta, mutta tähän asti minun on ollut helpompaa löytää asiakkaita suoraan nukkefoorumeilla, joten Etsy-kaupan hoitaminen on jäänyt vähemmälle.

Keväällä 2011 kävin E-kauppakurssin, jonka aikana tulin pohtineeksi onko ideani omasta nettiliikkeestä kannattava.

Pallonivelnuket ovat kalliita keräilijänukkeja ja vaatteetkin maksavat saman verran ja joskus jopa enemmän kuin ihmisten vaatteet. Nukkekaupat myyvät toki itsekin erilaisia asuja, mutta joka kaupassa myydän aina samantyyllisiä vaatteita ja niitä näkee sitten kaikilla harrastajilla. Harrastuksen ideana on tehdä omasta

nukesta täysin uniikki, joten ajattelin, että vaatteilla voi erityisen hyvin vaikuttaa tähän. Tunnen pallonivelnukkemarkkinat ja erityisesti vaatemarkkinat kahden vuoden harrastuksessa olon jälkeen melko hyvin, joten voin sanoa, että tämä mallisto on aika lailla pokkeava markkinoilla olevasta tarjonnasta. Harrastajat tuntuivat pitävän mallistosta, joten ostajia mitä ilmeisimmin löytyisi. Moni harrastaja vaatettaa nukkensa itse, mutta tekemäni kyselyn kautta olen selvittänyt, että kuitenkin suurin osa harrastajista ostaa valmiita vaatteita eri nettiliikkeistä nukeilleen.

Nukenvaatteet eivät paina juuri mitään postitusta ajatellen ja materiaalikulut ovat vaatimattomat, varsinkin kun käytän enimmäkseen kierrätyskankaita. Harrastajat ovat valmiita ostamaan jatkuvasti uusia asuja nukeilleen, samaan tahtiin kuin uusia nukkeja ostetaan. Haasteellista on se, että pystynkö yksin hoitamaan kaupan ja valmistamaan tuotteita koko ajan myyntiin. Moni kauppias tekee kyllä näin. Etsyssäkin on paljon itsensä täysipäiväisesti työllistäneitä käsityöläisiä. Koska pienyrittäjä tekee aivan kaiken itse, minun tapauksessa materiaalien hankinnasta tuotteiden valmistukseen ja asiakaspalveluun, tämä vaikuttaa työpäivien pituuteen. Tuotteiden paketoimiseen ja postitukseen voi myös mennä joskus tunnista pariin, riippuen lähetettävien tuotteiden määrästä.

Jos todellakin perustan sellaisen yrityksen tulevaisuudessa, tulen tarvitsemaan kirjanpitäjää, koska minulla ei ole kirjanpidosta ja verotusasioista mitään tietoa tai kokemusta. Tämä on mielestäni haasteellisin asia minun yritystoimintaa ajatellen.

Tuotteiden markkinointi tapahtuisi helposti blogien, foorumeiden ja Flickr-sivuston kautta, kuten tähänkin asti. Lisäksi olen havainnut, että pallonivelnukkejen harrastajat käyttävät YouTube-sivustoa, joten aion hyödyntää myös sitä mahdollisuutta.

Liikkeen tuottomalli olisi myyntitulo, eli myisin tuotteitani suoraan harrastajille. Voisin tarjota nukenvaatteita myös nukkekauppoihin myytäväksi, kuten olen nähnyt muutaman yksityisen nukenvaate yrittäjän tekevän. Etuna tässä tuottomallissa on se, että saan itse määrätä työtahtini ja mitä tuotteita teen, enkä ole riippuvainen muista, paitsi jos joku kauppa haluaa ostaa minulta tiettyjä vaatteita ja haluaa, että toimitan ne tiettyssä ajassa.

Koska pidän omaa blogia, voisin jossain vaiheessa harkita myös mainostuloa, mikäli saan kävijöitä riittävästi, että mainostajat kiinnostuisivat. Tiedän, että kansainvälisellä DoA foorumilla mainostetaan eri nukkefirmoja, joten sellainen asiaan liittyvä mainostaminen voisi, periaatteessa kannattaa minun sivullani.

Kysyin E- kauppa - kurssin ohjaajan Sakari Pennalan mielipidettä nukenvaateyrityksestäni. Pennalan mielestä tämä kuulosti varsin pitkälle mietityltä kokonaisuudelta. Esimerkkinä hän mainitsi blogin kaltaisen kaupan, joka olisi toimiva malli pitkälle erikoistuneessa harrastetarvikkeiden myynnissä. Tällaisten harrastekauppojen on helpompi menestyä netissä, sillä asiakaskunnan ei tarvitse rajoittua maantieteellisesti pienelle alueelle. Myös markkinoinnin kannalta se on helpompaa, sillä pienissä piireissä sana leviää nopeasti. Kuitenkin markkinoille tultaessa myyjä joutuu näkemään myös vaivaa, jos haluaa olla riittävästi esillä blogeissa, harrastesivuilla ja sosiaalisessa mediassa. Omalla kiinnostuksella ja asiantuntijuudella pääsee pitkälle.

6.2 Jatkokehitysmahdollisuudet

Tekemäni uusi vaatemallisto pallonivelnukeille antoi minulle joitakin ideoita jatkoa ajatellen. Harrastajien positiivisista palautteista sain rohkaisun samantyylisten vaatteiden suunnitteluun ja valmistukseen jatkossakin.

Mallistoa suunniteltaessa syntyi paljon luonnoksia erilaisista vaatteista, jotka eivät pääseet lopulliseen mallistoon ajanpuutteen vuoksi. Haluaisin jossain vaiheessa toteuttaa ne käyttäen kierrätyskankaita ja villaa, kuten alun perin suunnittelin.

Omaa nettiyrityksen perustamista jään vielä miettimään, mutta sitä ennen sijoitan aikani Etsy-kauppani päivittämiseen ja uusien vaatteiden valmistamiseen. Lisäksi syntyi ajatus, että voisin tarjota nukenvaatteitani johonkin nukkefirmaan sivutuotteena myytäväksi, kunhan saan vaatteita tehtyä enemmän.

7 Pohdinta

Vaikka opinnäytetyölle oli annettu koko kevät aikaa, minusta tuntui, että aloin ymmärtää mitä olin tekemässä vasta loppusuoralla. Pallonivelnuket ilmiönä olivat minulle tulleet tutuksi ennen opinnäytetyön aloittamista, mutta monet nukkeharrastukseen liittyvät asiat tulivat esille vasta prosessin aikana. Suorittamallani kyselyllä oli suuri rooli ilmiön ymmärtämisessä ja hyödyntämisessä tässä työssä sekä jatkoa ajatellen.

Toiminnallisessa osuudessa asetin itselleni tavoitteeksi tehdä malliston ompelemalla. Pidin tätä haasteellisena, sillä ompelu ei ollut vahvimpia puoliani. Prosessin aikana opin luottamaan omiin suunnittelutaitoihini ja käsityöosaamiseen. Harrastajien palaute mallistostani antoi minulle uudenlaista rohkeutta ja intoa jatkaa samalla linjalla.

Yrittäjyyttä nukenvaatealalla pohtiessani tulin siihen päätökseen, että se ei ole pois suljettu vaihtoehto minun kohdallani. Onhan muitakin yrittäjiä, jotka saavat elantonsa myymällä nukenvaatteita. Rohkeutta yrittäjäksi minulta löytyy, mutta tarvitsen lisäksi tietoa miten liikeasioita hoidetaan. Jatkossa aion perehtyä näihin asioihin vähän tarkemmin, mutta siihen asti annan luovuudelle vallan ja jatkan nukeilla leikkimistä.

Lähteet

- Amberg, A. & Suomi B. 1997. Suuri Suomalainen Nukkekirja. Hämeenlinna: Kariston kirjapaino.
- Bjd_wtf. 2006. What is a BJD? Livejournal. <http://bjd-wtf.livejournal.com/309.html>. 15.5.2011
- Brown, K. 2009. Practical Applications of advanced mathematics: The BJD Construction and Manufacturing Process.**
http://webcache.googleusercontent.com/search?hl=en&q=cache:wuE_kFvWblwJ:http://education.uncc.edu/cstem/summer%20ventures/2010%20Practical%20Applications%20of%20Advanced%20Math/Krystal%20Brown.pdf. 15.5.2011
- Deen. Harrastuksen historiaa. Hartsilapset. <http://hartsilapset.fi/artikkelithistoria.php>. 15.5.2011
- Deen. Kustomointi. Hartsilapset. <http://hartsilapset.fi/artikkelitkustomointi.php>. 15.5.2011
- Deen. Nukkejen hinta. Hartsilapset. <http://hartsilapset.fi/artikkelithinta.php>. 15.5.2011
- Den of Angels. 2010. About Den of Angels.
[http://www.denofangels.com/doawiki/index.php?title=About Den of Angels](http://www.denofangels.com/doawiki/index.php?title=About_Den_of_Angels). 18.5.2011
- Den of Angels. 2010. Customizing.
<http://www.denofangels.com/doawiki/index.php?title=Customizing>. 15.5.2011
- Field Museum. 2007. The Evolution and History of Japanese Dolls.
http://www.fnmh.org/research_collections/anthropology/anthro_sites/boone/dolls/gal_jp_ningyoshi.html. 15.5.2011
- Kihaku. Nukkejen kokoluokat. Hartsilapset. <http://hartsilapset.fi/artikkelitkoko.php>. 15.5.2011
- Melenchenko, T. 2011 a. Flickr.
<http://www.flickr.com/photos/kittiesmademedoit/5717020808/in/photostream>. 15.5.2011
- Melenchenko, T. 2011 b. Flickr.
<http://www.flickr.com/photos/kittiesmademedoit/5717019602/in/photostream>. 15.5.2011
- Melenchenko, T. 2011 c. Flickr.
<http://www.flickr.com/photos/kittiesmademedoit/5717021782/in/photostream>. 15.5.2011
- Melenchenko, T. 2011 d. Flickr.
<http://www.flickr.com/photos/kittiesmademedoit/3204793433/>. 15.5.2011
- Mynttinen, T. 2005-2011. Harts. Pienoismallit.net.
<http://www.pienoismallit.net/sanasto/h/harts/>. 15.5.2011
- Pennala, S. Sähköpostilähde. 23.5.2011
- Rahiala, K. 1999. Keräilyn ihanuus ja hulluus.
<http://www.posti.fi/postimuseo/nayttelyt/verkkonayttelyt/kih/0.html>. 15.5.2011
- Volks Inc. 2009. Super Dollfie 10 year history.
http://www.superdollfie.net/en/10th_sd/history/y1998.html. 15.5.2011
- Yoshida, R. 2006. Yoshida Style Ball jointed doll making guide. Japani: Hobby Japan Co.,Ltd.

Kyselylomake

A.) Harrastuksena pallonivelnuket

1. Ikä/ Sukupuoli/ Paikkakunta?
2. Ammatti / Koulutus?
3. Miten sait tietää pallonivelnukeista?
4. Keräilitkö muita nukkeja ennenkuin tutustuit pallonivelnukkeihin?
5. Montako pallonivelnukkea sinulla on/ toivot että sinulla olisi?
6. Minkälaisin perustein valitset nukkesi (kasvojen piirteet, koko, sukupuoli jne)?
7. Ostatko nukkesi luomiesi hahmojen pohjalta, vai sen takia, että miellyt tiettyihin nukkemalleihin?
8. Kuinka paljon aika vietät nukkejesi parissa päivittäin?
9. Koetko, että nukkeilu harrastuksena on terapeutista ja tarjoaako se sinulle tietynlaista pakenemista toiseen maailmaan?
10. Onko nukkeilu auttanut sinua tai jotakuta, jonka tiedät pääsemään henkilökohtaisten ongelmien / surujen yli?
11. Olisiko lisää kerrottavaa aiheesta?

B.) Nukkejen vaatetus

1. Teetkö itse kaikki vaatteet ja asusteet nukeillesi, vai ostatko aina mieluummin valmiita tai tilaustyönä tehtyjä tuotteita?
2. Minkä kokoisille nukeillesi ostat eniten vaatteita?
3. Minkä tyylisiä vaatteita yleensä ostat tai haluaisit ostaa (arkivaatteita, taidevaatteita, fantasia tai historiallisia asuja jne.)?
4. Pidätkö suuremmassa arvossa vaatteita, jotka ovat käsintehtyjä?
5. Jos nukan vaatteet ovat tehty kierrätysmateriaaleista, onko sillä mitään merkitystä sinulle?
6. Jos sattuisit ostamaan taidevaatteita (haute couture) nukeillesi, mitä tiettyjä elementtejä haluaisit niiden kuvastavan (taidetta, luontoa, eläimiä, arkkitehtuuria, tiettyjä kulttuureja, jne.)?
7. Vaikuttavatko nykyajan muoti-ilmiöt/trendit valintoihisi, kun ostat vaatteita nukeillesi?
Mikäli eivät vaikuta, minkälaiset mieltymykset sinulla on tyylien, värien ja materiaalien suhteen?
8. Mikä on suurin summa mitä olet käyttänyt / voisit käyttää arkivaatteisiin ja/tai taidevaatteisiin nukeillesi?
9. Kuvaile niin tarkkaan kuin mahdollista (materiaalit, värit jne.) minkälainen olisi unelma-asu nukellesi (tai nukeillesi).
10. Olisiko mitään lisättävää?

